

Izgubljena pota je hodila „narodna stranka“. Poginila bode na neznajčnosti, nedoslednosti svojih vodij, — izgubila se bode v labirintu svojih lastnih nasprotij... Stranke ustanovljati, to je pač lahka reč, ali stranke vzdrževati, močne napraviti, to je težko. In naprej mrtva je že vsaka stranka, ki ne temelji v ljudstvu samemu! To pa se ne more o „narodni stranki“ reči. To se ne more reči o „stranki“, ki jo je ustanovil kranjski listič „Korošec“. Kakor stare prvaške stranke, ostali sta te dve stranki ednaki v nazadnjaštvu. Edino to delo sta izvršili, da sta nadomestili politikujočega farja s politikujočim prvaškim advokatom.

Mi smo s tem zadovoljni! Trumoma prihajajo nekdanji pristasi „narodne stranke“ k nami nazaj... Mi pa delamo naprej, — vsak naš šhod je velik uspeh, vsaka naša številka se čita z veseljem, v občinah in okrajnih zastopih zmagujemo, — bodočnost je naša!

Kajti edino mi smo ljudska, kmetška stranka. Zato pa prijatelji, naprej v delu za kmetako stvar!

Politični pregled.

Dveletna vojaška služba. V vojnem ministertvu so se te dni predela za vpeljavo 2 letne vojaške službe izgotovila. Vojna uprava je za vpeljavo 2 letne službe. Treba je torej le še spozumljenja z Ogrji. Da bi se to prepotrebno uredilo le kmalu uresničilo!

Nemirni Balkan. Na Balkanu še vedno vre. Pri vsaki priliki se godijo borbe roparskih skupin, Grki, Bulgari, Sibi se ubijajo, da je kar veselje... L. 1905 se je vršilo v sandžaku Ÿškub 22 takih bojev; ubitih je bilo 72 bulgarskih in 76 srbskih ustašev; orožniki in vojaki pa so imeli 27 mrtvih ter 39 ranjenih. Umorev se je zgodilo 440, izgubilo se je 41 oseb. — Leta 1906 se je vršilo 16 bojev, v katerih je bilo ubitih 37 bulgarskih in 37 srbskih „komitačev“ ter 17 vojakov. Umorev je bilo 219 izgubilo ali odpeljalo se je 61 oseb. — L. 1907 se je vršilo 24 bojev (3 s turškimi bandami), ubitih je bilo 116 bulgarskih in 14 srbskih ustašev ter 3 vojakov. Umorev se je zgodilo to leto 364, odpeljalo se je pa 90 oseb. Tako se vrši krvava igra naprej. In s takimi morilci naj bi se po vzoru prvaških panslavistov združili...

Dopisi.

Sv. Peter nad Medvedovim selom. Dragi „Štajerc“! Vse že udriha in lomata po Tebi; zdaj kak farček iz prižnice, drugič kakšni farški podrepnik proti sosedu. Oj žalost! Gotovo bode sedaj po Tebi, kajti obhajala se je že devetdnevnic, v kateri so klicali vse svetnike na pomoč, da bi Tebe, dragi „Štajerc“ odpravili iz fare in da bi g. Gomilšek ne bili več tiskani v „Štajercu“. Klančca mamka je tako dobrodelna dušica, da je naprosila Klasinčevega Francčka, da je opravljal to pobožnost. Za pla-

pomaga se z nogami in se dvigni na skalo. Prijela se je z obupanimi močmi in podarila ranjenemu levicu. Toni je vzdihnil od bolečin, prijel roko in tako sta prišla na skalo. Brez zavesten je ležal Toni pod smrečico. Rozika pa je slekla površno obleko in mu jo položila pod ranjeno ramo.

Vedno še je voda naraščala. Mali potok je bil podoben reki. Cela drevesa je vlekla voda seboj in kakor miza velike skale so se valile v nje. Celo kos gozdne zemlje s še stoječim drevjem je priplaval v valovju. Ta zemlja vzame pot proti jelenovi skali, ki se stresne ob sunku. In vedno nove skale prihajajo v vodi.

Roziki pride na misel: ali je prišel dan, o katerem je tuji mož prorokoval, na katerem potujejo gore in pokopljejo sovraštvo? Da bi le ne pokopale tudi ljubezen!

Ali časa za premlajevati ni bilo. Le še par čevljev pod jelenovo skalo je stala voda. Mlada smreka prihaja in obvesi na skali. Ako ostane tu, potem obvesi še drugo drevje, narasli bodoje, voda jih vzdigne in vrgli ju bodo v valove. Zdjaj prične Rozika delati, prime za vejo in vleče in zdaj odplava smreka. Hvala Bogu! Vsa potna in utrujena pade Rozi na kolena in skleni roke. Nebeški Bog, kaj naj še pride!

Ali vihar ne divja več tako močno. Le posamezno gromenje se še čuje. Noč prihaja in skale ne moreta zapustiti. Zdjaj začuje tih glas: »Rozi! — Kaj hočeš, Toni?« Vsa ljubezen je ležala v teh besedah. — »Ali ne moreva domu?« — »Danes ne, Toni, ali jutri. Ali te hudo boli?« — Toni prōši: »Eno kapljico vode.« —

čilo pa je dobil kupico žganja in eno flašo vina. Toda šnapsek ni bilo dobro plačilo! Že ko je prikrat opravljal v cerkvi pobožnost, ni znal moliti očenaša, da ga je moral stari g. župnik (ki je v pokoju) opozoriti, naj bo tih in se naj prej nauči očenaša! Upamo toraj, dragi „Štajerc“, da te molitve ne bodo dosti dosegle in slavno ime Gomilškovo še bo vedno z veseljem natisnjeno v „Štajercu“... (O p. u. r. Kletve nas niso premagale, še manj pa nas bodo take neumnosti. Oslovski glas ne gre v nebesa! Sicer pa vemo veliko o Gomilšku in v kratkem se natančneje pomenimo s tem možem. Tudi njegova preteklost pride na dan!)

Iz sv. Lovrenca nad Mariborom. Odkar smo tukaj dobili novega cerkvenika, so se tukajšnje cerkvene razmere čisto predrugačile; on hoče neki imeti večjo plačo, ker ima najbrž on tudi tisto nenaaitljivo farško malho, ktera ni nikdar polna. Na starega leta dan se tukaj po dražbi cerkveni stoli prodajajo, kakor kakšna stara šara, kar se pred nekaj leti tukaj ni godilo in ljudje pridejo zavoljo tega v strašno sovraštvo med seboj, da nekateri potem ne gre nikdar več v cerkev, in ne more duhovnikov nikdar več videti! Mi pa radi skrbimo za cerkev in nje olupšavo in kadar bode treba, druge stole kupiti, bodedo to tudi storili; zato mislimo, naj bi se stoli prodajali kakor popred, in naj se ne jemljejo posestnikom in prodajajo drugim, ker v cerkvi se to ne spodobi; drugače padejo na vas, cerkveni predstojniki, besede Jezusove, katere je dejal judom, ki so v templu prodajali in kupovali in menjevali denar: Moja hiša je hiša molitve, vi ste jo pa storili jamo razbojnikov, in je vzel bič in jih je izgnal iz templja. Mislimo tudi, da le posestniki in davkoplalci vzdržujejo vse uradnike, (med katerimi so tudi mešniki) in tudi cerkvena plačila padejo na nas, zatoraj pa mislimo, da imamo tudi nekaj pravice, akoravno smo v tem oziru od strani duhovnikov prezirani, kakor se je to na starega leta zgodilo.

Iz Slovenskih Goric. Poročamo Ti, dragi „Štajerc“, nekaj od Sv. Bolfenka v Slov. Gor., ker Ti pobožni Bolfencani nočejo. S skrbjo in žalostjo smete gledati v bodočnost, ker se vaša mladna dan za dnem bolj pobjujsje, odkar je služboval pri Vas oskrnjevalec šolaric in nečistnik v talarju, župnik Ilesič in odkar se pustite od bišečkega paša Lubeca, strastnega klerikalca in največjega modrijana (?) v fari za nos voditi ter ga pri vsakem, četudi zlobnem dejanju podpirate ter zvesto po njegovih naukih živite, čeravno vam same neumnosti svetuje. Komaj ste se Ilesiča znebili, pa vsm je c. kr. šk. ordinarijat namesto boljšega poslal začasno zopet slabega duhovnika gosp. patra, o katerem se tudi razno govori, in mu sedaj „lepa“ Iliščeva Anika Tankoslava v farofu streže... Ljudje in celo šolarji pri vas tudi splošno govorijo o zelo slabih razmerah v šoli, ker se klerikalni učitelj in učiteljica baje preveč rada imata. Zgoraj si pač mislijo, da je za vas Bolfencane vse dobro! Da bode pri vas scasoma hujše kakor v Sodomi in Gomori, se imate zahvaliti farškim podrepnikom,

Toliko vode naokoli, ali za piti ne. Ali na jelenovi skali raste par kislic. Te je dala Tonitu v usta. Malo ga že okrepča. Potem se vsede Rozi k njemu in se nasloni na smreko. Toni nasloni ranjeno ramo in glavo na njene prsi, ona položi roko okoli njega in tako sedita, ter počasi se jima zaprejo oči.

Noč pa položi svoj črni plašč čez poškodovano pokrajino; zdajni oblaki so begali proti vzhodu in luna se je prikazala. Kakor hitro je potok v nevihti narastel, tako hitro so otekale tudi vode.

Proti polnoči so prihajale luči skozi gozd proti grabnu. To je bil Požurnik z dvema hlapcema ter nekaj možmi iz Rdečegozda. Proti opoldnevju je prinesel stari Štefan novico v vas, da je Zagorjan znorel. In šli so na planino. Ko je nevihta pričela, so dospeli na planino in izvedeli, da sta odšla Toni in Rozika že proti domu. Skrbni Požurnik je hotel vkljub nevihti takoj nazaj. Ali možje mu tega niso pustili. Sele ko je nevihta ponehala, so šli in iskali. Vedno so vpili skozi gozd: »Hoo! Toni!« Ali odgovora ni bilo. Ko so prišli do Samskegrabna in opazili uničenje, obstalo je Požurniku srce. Tukaj se nista mogla rešiti, gotovo ležita pod skalami! Tudi možje so se pogledali; a končno je eden rekel: »Tukaj sta pač morala videti, da je nevarnost. Gotovo sta v gozdu.« In korakali so v gozdu poleg grabna ter neprehoma vpili: »Hoo! Toni, Rozi!«

Tonita so zbudile bolečine, ko začuje klic: »Hoo! Toni! Rozi!« To je bil očetov glas. »Hoo, — tu sem!« je zavpil Toni z zadnjimi močmi. Rozika se je vzdrnila.

Lubecu, svetohlinski Vrbanovi Liziki, Svarcom, in drugim, ki svinjarije zagovarjajo, poštenjakepa po krivice preganjajo od kruh in jih hočejo ob imetje spraviti ter jim celo smrtjo grozijo. Po vaši fari — in že tud v sosednih župnijah — krožijo grozila in nesramna pisma, v katerih se različne župniku naprotne osebe na najpodlejši način napada. One verne Bolfencane ki bi na župnikovo povelje za kupico vina krivo prisegali, pa vprašamo, ali si bodejo upali pred Boga stopiti? Ali vas nit vest ne peče da s tem marsikaterega v nesrečo in ob stotake spravite? Ni dovolj, da je Ilesič vaše otroke duševno uničil, temveč še vas je pošteno odiral. Brihtnega Balazovega Lojzeka je tako zaslepil in mu popolnoma pamet zmešal, da je v svoji terjicjalnosti cziroma verski blaznosti vedno mislil, da bode le tedaj izveličan, če skoraj vse svoje poljske pridelke kakor: krmo, repo, krompir itd. v farof šenka in zvoci in kterih sam nima, nalašč za to od drugih izposodi, njegova lastna živina pa je morala že v sredi zime, ko še zunaj nič ne raste, stradati ter sploh tarja, njegovo Aniko Tankoslavo in organista Plohna na sprehod — fura (vozi) namesto da bi doma delal, je pogostoma na južine vabi, delavcem pa slabo hrano daje in si kot „pobožen“ Lojzek iz „Posojilnice“ denar vzame za novi križ v svrhu, da so ga farovski le hvalili, za hrbtom pa mu fige kazali. Ako bi še Ilesič dolgo pri vas služboval, bi ta nekdanj premožen kmet, ki je po stariših posestvo in lesove v dobrem stanu prevzel, kmalo na boben prišel in tako edino hčerko na beraško palico spravil, če mu ne bi občina ali žlahta kuratorja preskrbela. Župnik je tudi dobro vedel, da ima vdani mu „katoliški“ mladenič Janez Slaček precej deščine, zatoraj ga je nagovarjal, naj se izuči za organista, čeravno nima ni posluha, ne glave za to in se ruzume na orglje kakor zajec na boben, za hrbtom pa se iz njega norčeval. Res si je brihtni Anzek v ta namen 2 obrabljena klavirja, harmonij, kolo kupil in se večkrat v tednu v Ptuj k mesnina organistoma peljal in po zahtevanju župnika moral domačemu organistu Plohnju nekaj plačevati, ki je en čas namesto njega orgljal. Ker njegov učitelj, prepričani, da je ves trud zastonj, niso mogli čudežev delati in mu „s trahatarom“ modrosti v glavo vlivati, je ta brihten Anzek v celjako orgljarsko šolo vstopil, misleč, da so tamošnji učitelji bolj kunštni. Namesti pameti kupil si je le-to, da lahko svojo dedščino brez skrbi zapravlja, pa še bode nekdanj bridko žaloval po izgubljenih stotakih — in župnika preklinjal, a žalibog prepreno! Nič boljše se ni godilo vam ostalim faranom. Ne samo, da ste morali župniku vsa cerkvena opravila pošteno plačati in mu vse sorte zbirce: krmo, slamo, zrnje, meso, klobase, olje, jajca itd., dajati, ampak se je ob priliki velikonočnega izpraševanja za vsako malenkost, na primer za popravljane in farbanje turnske strehe, par potrhil cerkvenih šajb, popravljane mrtvašnice ter nova vrata in križen pot za kapelico pobiral, cerkvene peneze pa šparal. Prodajali so se cerkveni stoli in se pobiralo ob nedeljah in praznikih za papeža, afrikance, misijone, razne bratovščine —, pa

»Iščejo nas«, je rekel Toni veselo. Združila sta glavo. »Kje pa ste?« je zaklical nekdo. — »Tukaj na jelenovi skali!« — Pol ure pozneje so vzdignile krepke roke Tonita in Roziko iz skale. Ali pot do doma je bila preteževna. Zato so se ostavili pri tišlerjevi koči. Stara slepa Agata je sklenila roke, ko je čula, kaj se je zgodilo in rekla: »Torej se je le staro prorokovanje zgodilo: kadar prične Samskagora potovati, poncha v Rdečemgozdu sovraštvo. Požurnik, ali imaš zdaj dosti?« — »Za-me je bilo že davno dosti. Upam, da bode mladina popravila, kar sta očeta zagrešila.«

Drugi dan sta prišla dva orožnika po Zagorjana. Ali mesto v ječo, odpeljala sta ga v norišnico; od tam so ga nesli čez pol leta na pokopališče.

Eno leto potem so pokali v Rdečemgozdu možnarji. Toni je peljal Roziko k oltarju. Zagorjanovo posestvo se je prodalo in stara Zagorjanka se je preselila k hčerki. Tam se je pričela nekaj, kar preje ni znala: smehljati se jo za pa je vzel žalostni konec. Ker so našli puško, ki jo je posodil Zagorjanu, je bilo dokazano, da je so deloval pri zločinu. Zato je sedel tri četrlet leta v ječi. Ko je prišel iz ječe, je vse prodal. Potem je šel v mesto in stopil v službo v neki fabriki. Ker je bil vedno pijan, dobil ga je jermen in napravil njegovemu življenju konec.

Veličastno zre še Samskagora v dolino. Stoten neviht še lahko pride, predno izginejo njene skale; — po nosno stoji nad sovraštvom in ljubeznijo... Konec.

V nedeljo, 9. svečana shod v gostilni pri g. Visounigu v Zavrču.

nihče ni vedel, zakaj se je ta denar porabil. Pri "vestnem" preiskovanju kase bi se dokazalo, od kje je župnik denar jemal za razne Micike — plačevanje pijače (piva) društvenim pevcom, svojim podreptnikom, za podkupovanje prič in kupovanje prijateljev. Slišali smo sicer, da se je kasa pregledala, a le na videz in se našlo neki samo pet goldinarjev ter ne cehmeštroma, ne vam naznanilo, kam je vaš, s krvavimi žulji prisluzeni denar izginil, ampak se vam je to prikriilo. Cehmeštra sta bila srečna, da sta računne žiber podpisala, zato pa se nista smela brigati če je vse v redu ali ne, a vendar je bil eden med njima, Jakob Šalamun najudanejši župnikov pristaš in zagovornik. Ubogo zaslepljeno ljudstvo, kedaj se bodeš spametovalo!

Naprednjaki iz sosedne fare.

Rogaška Slatina. Pri nas je navada, da hodijo gospodje duhovniki od biše do hiše kruh žegnovati; seveda ne, da bi dobili mi posestniki ta Božji žegen zastoj, si ga mora vsaki kupiti, boljši posestniki z denarji, mali kar zamorejo dati, klobase, svinjako meso ali žito. Prejšnja leta sta prišla samo dva gospoda, kaplan in mežnar. Ali letošnje leto so pa že trije priromali z žakljami. Žalostno, da te vboge kaplane boljši ne preskrbijo, da se morajo s tem beračenjem mučiti celo ponoči od hiše do hiše in darove pobirati od vbogega ljudstva. Koliko jih je, da dajo zadnjo kronico gospodu kaplanu v torbo; njih dete pa gre na pol boso in na pol nago v šolo. Posebno letošnje leto je nam toča vse pobila in prišlo jih je namesto manj še več fehtariti. Ja žalibog kam bomo pa prišli če bode to tako naprej šlo? Mnogo si je ljudstvo samo krivo. Če se gre za kako podporo za vboge šolake otroke, se skoro vsakdo kisló obrne in z jezo vrže par vinarjev od sebe, akoravno se šteje da je eden prvih naprednjakov. Pri nas ako bi bili ljudje tako s polnimi rokami za vboge učence dajali kakor so za farsko bisago, bi bili mi na drugem stališču.

Iz Lokarji pri Št. Juriju ob juž. žel. Ljubi „Štajerca“, sprejmi še od nas Šentjurčanov kratek dopis, da naznanimo, kako se tukaj klerikalčki zabavljajo. Na sv. treh Kraljev dan, ljubi naš „Štajerca“, si bil spet tako arečen, da se je večkrat izgovorilo tvoje ime, kot pa božje. Naš Žgank se je posebno nas privoščil, kateri „Štajerca“ beremo. Razlagal je, kako velik greh je, kdo ta list bere. Legal je, da je protestantovski, in da piše grozne laži čez vero. Žgank, dokažite nam, da res „Štajerca“ čez vero piše, tedaj ga tudi mi nehomo brati, dokler pa tega ne storite, Vam pa javno povemo, da ste lagali, sejali nemir in sovraštvo, z eno besedo, da niste božji namestnik drugo pa vse. Menda se še spominjate, kakšno izobrazbo širi Vaše klerikalno bralno društvo. Kolovodje klerikalnega bralnega društva so Nunekovi fantiči. Žgank in pomagачi prav pridno širijo prav lepo kulturo. Zadnji čas so se začeli prav čudno izobraževati, tako, da vsak na pameti zdrav človek pravi, da to ni katoliško društvo, ampak vse drugačno. Sedaj so se že tako daleč izobrazili, da so začeli žive svetnike delati, da bi jih ne zmanjkalo. Vsak večer so se shajali fantje in dekleta k pevskim in tamburaškim vajam; ako si šel slučajno po noči po cesti od trga, si slišal tu in tam v grabni šumotati, da te je bilo strah in tukaj niso nič drugega delali, kot „Generalübunge.“ Zatorej pa tudi ni dvoma, da se čutijo kot matere Marijne hčerke, cerkvene pevke in sotrudnice klerikalnega bralnega društva. Pevodvoja kaplan Žgank je vedno hvalil in poviševal eno Marijno hčerko, kako narodna je, pridna pobozna, vremite si jo za vzgled. Zatorej ji je dal prostora, da je večkrat pri njem ostala čez noč. Ker se mu je smilila da bi sama ponoči domov šla. Zatorej ne recemo dvakrat ako ni tudi kaplan Žgank svoj dolgi židovski nos zraven imel. — Od ted tudi to, da jo še sedaj večkrat obiskuje. Od kraja ji je vedno arcunije kupoval ker mu je vedno tožila, da se je hudo prehladila, da se jo hoče vodenika lotiti, in bilo je res. Komaj je začela malo hoditi se je že vodenika ven zrinila tako, da je še enkrat težja viditi ko je bila prej. Ker je bila ta Marijna hčerka zelo usmiljena zatorej ni takoj vedela komu bi naj pripisovala to nagrado, — sčasoma je morala določiti organista. Največji škandal za vse pevce je pa to, da so vsi, čisto vsi takšni in so skoro

do zadnega časa na koru peli, da je bila sramota še večja. Žgank ima neizrečno veselje do Štajerčevih dopisov. Vsakega kateri ga malo zanima ga izreže in shrani v svoj zlati album. In to veselje Vam drage volje privoščimo.

Vohaj zajim.

Sladkogora. Ljubi „Štajerca“! Po dolgem zimskem spanju smo se tudi mi Sladkogorčani zbudili ter Ti nekaj malega poročamo: Tukajšnji č. g. župnik Martin Kranjc je sicer jako priljubljen in gostoljub gospod, samo neko nam neljubo napako ima. On gre vsak dan koj po sv. maši v prostem času spat ter spi do pol-dvanajste ure. Ako ne prideš po kakem opravlju koj po sv. maši k njemu, potem pa že spi. Mi ugibljemo, da ima magično spanje ker si v tem spanju marsikaj iztuhta in vidi. Enkrat razvidi potrebo izobraževalnega društva, ga koj ustanovi ter v kaplaniji s križnico naredi. Drugikrat razvidi, da je potrebno tudi kmete pridobiti si v svoje politične namene ter si prizadeva ustanoviti tukaj na „slovenski“ podlagi, menda tudi: „katoliško“, kmetijsko podružnico. V Gradcu pa njegove politične namene poznajo ter mu klju bujejo. Enkrat je imel neko spanje in je iztuhtal, da se je že plačana zbirca spremenila v „blessé darove“, da naj kaplan po te darove le gre. Ali kaplan pa tega ni verjel, je še pa zmiraj po stari navadi po zbirco prišel. Pa kaj nam je še to spanje prineslo? Iz farovža se je že precej pohištva znosilo in na tem mestu smo že velik oder videli, na katerem se bode na svečnicni dan sveti teater vršil. Tukaj se predstavi sv. Neža in še 14 drugih devic, katere bodo ta teater igrale. Ali ni to slično nekdanjim malinkinjam, g. Kranjc? Mi imamo farovž za župnike, nikakor pa za vaše teatre.

Tržiše tik Sv. Križa. Dragi „Štajerca“, poročal si v zadnji številki o razmerah in pozabljivosti našega občinskega predstojnika Smoleta. Ta črni možakar, odkar se občinske volitve bližajo, je čisto zmešan, da sploh na vse pozabi. Mi že nismo imeli nobene seje čez štiri mesece, ne računna za leto 1907! Ja kaj pa vendar delate, Smole? Mogoče Vas koline ali furavži našega nadžupnika skrbijo, ko se vsako zimo po deset ali še več prašičov zakolje, da more vboga kuharica Micika vse to popečiti in pokuhati?! Ni čudno, da se naš g. Korošec tako redko je učil o neizmirnosti v jedi in pijači? Po nekaterih farovžih se pa več mesa povzije kakor v kakem zverinjaku in vbogi kmet mora brez vsake masti hrano povžiti ter trdo delati, da mu krvavi pot po obrazu teče. Ko pride čas v pozni jeseni, namesto da bi si prašiča sam zaklal, pa pride eksekutar in ga mu odžene za davek in potem si mora loj kupovati, da si mast naredi. To je žalostno, da se danes vbogemu kmetu tako godi; vedno pridelava in živali izredí, ali malo ali skoraj nič za sebe, vse pa za — gospodo!

Novice.

Shod v Vurmbergu.

Župnik na begu pred resnico!

Preteklo nedeljo se je vršil velezanimivi shod naše stranke v gostilni g. Golloba v Vurmbergu. Vedeli smo že naprej, da bode župnik ta shod motil in skušal razbijati. Kajti župnik je že preje grozil, češ da bode prišel „s svojimi“ in že preje je pisaril v „Fihposu“, da je „grodje prekisló“ v Vurmbergu. Preskrbeli smo tedaj vse, da preprečimo vsako nasilje in da ostane postavno zajamčena pravica v veljavi. Ob 3. uri so bile sobe polne. Ob mizah so se deli odrašeni možje in žene in odlikovali so se posebno vrlí naprednjaki iz sv. Barbare nad Mariborom, ki se niso bali dolge poti, da pridejo na shod. Proti 3. uri je pridivala na shod gruča ljudi; bili so to večidel otroci, od 12 do 16 let stari fantki, ki še ne znajo sami kruha služiti; na čelu jim je stal vurmberški župnik sam, ki jih je komandiral, kakor general svojo vojsko. Žalostno je bilo videti te fantičke, ki so še mokri za ušesih, ki bi se morali še mamične kiklice držati in ki so bili od fajmoštra kot čreda ovac prignani, da bi motili resni shod resnih mož. Nekateri teh smrkolinov so imeli v

škornjih pripravljene nože, da bi z nožmi izvajali klerikalno ljubezen do bližnega. Vse je bilo pripravljeno na pretep in le odločni naš nastop je preprečil prelivanje krvi. In župnik je bil vodja, general teh junakov z mokrimi nosovi in odprtimi nožmi! Ko je prišel župnik s svojo v „bralnem društvu“ podivjano čredo v gostilno, predstavil se je, češ „jaz sem ta črni iz Vurmberga“... Ob 3. uri je otvoril v imenu strankarskega vodstva g. Leop. Sla-witsch zanimivi shod Hotel je podeliti besedo govorniku D. D. D. Alí zdaj je že prišel škandal. Kakor bik, ki vidi rdeči robec, je prišel črnosuknež divjati in na njegovo komando so divjali vsi mladeniči in divjalo je nekaj Marijinih hčerk in divjalo je nekaj otrok. — Župnik je hotel na vsak način, da si izvolimo izmed njegovih pastirjev predsednika. Te želje seveda nismo temu petelinu ustregli in zato je tulil, bled kot zid, pljuval ogenj in žrepol in menda miell, da bomo kar pobežali pred njim. Zdjaj je pričel govoriti urednik Linhart. Dal je častno besedo, da bode župnik po referatih prosto besedo dobil, opozarjal klerikalce na nepostavnost njih postopanja. Ali župnik in zaslepljeni njegovi fantični so bili gluhi za vsako pametno besedo. Šlo se jim ravno ni za shod in za stvarni razgovor temveč le za škandal. Surovo silo so hoteli pokazati manire njih „bralnega“ društva in klerikalno „krščanstvo“. Zdjaj je zavrela tudi naprednjakom kri in fajmošter jih je čul, kakor še nikdar v svojem življenju. G. Linhart mu je povedal resnico v tako krepkih besedah, da ni znal reči ne „be“ ne „me“. „Pojd te v cerkev“, so vpili naprednjaki; „tam storite svojo dolžnost, na shodih pa nimajo farjni nič opraviti!“ Malo je manjkalo, da ni dobil župnik par okoli ušes, kajti kmetje so bili že do skrajnosti razburjeni. Ko je župnik uvidel, da ne bode kruha iz njegove moke in da si ne pustimo razbiti shoda od politikajočih farjev, pobežnil je s svojo gardo iz dvorane. Slišati so mu večidel le otroci iz bralnega društva. Mže so ostali in se smejali ponesrečenemu fajmoškemu nastopu. Marsikdo od tistih, ki so na župnikovo komando odhajali iz shoda, prišel je potem nazaj in ko smo s shodom pričeli, bile so se be zopet polne. G. Sla-witsch je shodu predavoval in podelil besedo v prvi vrsti kmetovcu g. D. D. D. iz Podplata. V razburjenih krepkih besedah je leta izrazil svoje kmetstvo ogorčenje nad grdim, hudobnim nastopom župnika in njegovih pajdašev. Povedal je resno, da se klerikalci bojijo pametnega gospodarskega dela, da hočejo neumno, revno ljudstvo. Živo odobravanje je sledilo tem besedam. Nato je g. D. D. D. v daljših izjavaj-njih govoril o gospodarskih kmetijskih zadevah. Pazno so ga mnogobrojni navzoči kmetje in kmetice poslušali in ko je končal, mu je marsikdo roke stisnil v zahvalo. Kot drug govornik je nastopil urednik Linhart. V daljšem govoru je razvil politični položaj, oškodovnje avstrijskega ljudstva po sklenjeni nagodbi in izdajstvo prvaških poslancev. Povedal je potem velikanke razlike, ki so med pravo vero in med klerikalstvom. Končal je govornik z besedami: Klerikalni nasprotniki delujejo z sovraštvom, mi pa z ljubeznijo. In ljubezen bode zmagala nad sovraštvom! Ko je končal svoj govor, je zagomelo po sobi od navdušenega odobravanja. Šenkart se je oglašil g. D. D. D. k besedi Raz-tolčal je lažnivost očitavanja, da smo naprednjaki „nemčurji“ in „brezverci“. Povedal je dva slučajja ki dokazujeta ves strup črnega sovraštva. Prvi slučaj se tiče tožbe, ki jo je moral napreiti proti nekemu fajmoštru, kateri mu je bolane vole za zdrave prodal. Drugi slučaj pa se tiče lopovskega krivičnega obdolženja, ki si ga je dovolil isti fajmošter. O obeh slučajih se bomo enkrat še natančneje pomenili. Tud temu prepričevalnemu govoru je sledilo burno, viharno odobravanje. Bilo je precej klerikalcev na shodu. Ali nikdo se ni oglašil k besedi, kajti vsi so čutili resničnost naprednih misli. Tako se je končal shod v polnem redu in na splošno zadovoljstvo. Dolgo še so se mže pogovarjali in novih prijateljskih zvez, celo vrsto novih župnikov in naročnikov si je pridobila naša stranka. Župnik pa se je pridušal v farovžu, njegovi smrkolini pa so pijančevali na tuje troške... Slava naprednim kmetom!